

LEKCJE Z GIODO

ELEKTRONICZNA DOKUMENTACJA SZKOLNA I JEJ UDOSTĘPNIANIE

Barbara Gubernat
Departament Orzecznictwa, Legislacji i Skarg
Biuro GIODO

**20-LECIE PRAWA DO OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH W POLSCE**

TEMATY DZISIEJSZEJ LEKCJI:

- Ramy prawne przetwarzania danych osobowych przez szkoły
- Podstawowe definicje i zasady przetwarzania danych osobowych
- Komu i kiedy szkoła może udostępniać dane osobowe?
- Przetwarzanie danych osobowych w systemach teleinformatycznych
- Powołanie ABI

PODSTAWY PRAWNE

Ustawa o ochronie danych osobowych

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) – RODO /ang. GDPR/ - **od 25 maja 2018 r.**

PRZEPISY SZCZEGÓLNE

- ustawa o systemie oświaty Prawo oświatowe
- ustawa Karta Nauczyciela
- ustawa o systemie informacji oświatowej
- oraz akty wykonawcze do ww. ustaw, przede wszystkim rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji

DEFINICJE

Dane osobowe – **wszelkie** informacje dotyczące **zidentyfikowanej** lub **możliwej do zidentyfikowania** osoby fizycznej (art. 6 ust. 1)

Dane szczególnie chronione (wrażliwe, sensytywne) – art. 27 ust. 1

dane ujawniające: 1) pochodzenie rasowe, etniczne 2) poglądy polityczne
3) przekonania religijne lub filozoficzne 4) przynależność wyznaniową,
partyjną, związkową

dane o: 5) stanie zdrowia, 6) kodzie genetycznym 7) nałogach 8) życiu
seksualnym

9) skazaniach, orzeczeniach o ukaraniu i mandatach karnych, innych
orzeczeniach wydanych w postępowaniu sądowym lub
administracyjnym

DEFINICJE

ADMINISTRATOR DANYCH uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników **decydujący o celach i środkach przetwarzania danych osobowych (art. 7 pkt 4) - SZKOŁA KIEROWANA I REPREZENTOWANA PRZEZ JEJ DYREKTORA**

co niego należy:

- ✓ właściwa realizacja zasad przetwarzania danych osobowych w szkole
- ✓ zapewnienie zgodnego z prawem przetwarzania danych osobowych
 - ✓ odpowiedzialność za działania/zaniechania wszystkich osób upoważnionych do przetwarzania D.O.

wymogi o char. FORMALNYM ale i ORGANIZACYJNYM – ochrona danych osobowych jako element dobrego zarządzania placówką

często o tym, kto jest ADO decydują **przepisy szczególne** – nie zawsze wprost, istotny jest **cel** przetwarzania

DEFINICJE

przetwarzanie danych (art. 7 pkt 2) – **jakikolwiek** operacje wykonywane na danych osobowych, zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych

statyczne (np. przechowywanie danych)

dynamiczne (pozyskiwanie, **udostępnianie**, zmienianie, usuwanie itd.)

udostępnianie jako szczególna forma przetwarzania danych osobowych a **ryzyko**

- ✓ podstawa prawna
- ✓ realizowany cel
- ✓ zakres danych
- ✓ status osoby, której dane mają być udostępnione
- ✓ forma/sposób udostępnienia /wprost, wgląd, telefon, fotokopia, weryfikacja tak-nie, **strona internetowa, portal społecznościowy** etc./

ZASADY PRZETWARZANIA DANYCH - ART. 26 UST. 1

szczególna staranność cel - ochrona interesów osób, których dane dotyczą

- ✓ przetwarzanie zgodnie z prawem

ZASADA LEGALIZMU

- czy udostępnienie danych jest w ogóle dopuszczalne – art.23 ust. 1 pkt 1-5, art. 27 ust. 2 pkt 1-10? /art. 29 ustawy – nie obowiązuje/

- ✓ zbieranie dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawanie dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami, z zastrzeżeniem ust. 2

ZASADA ZWIĄZANIA CELEM

- w jakim celu dane mają być udostępnione?

- czy cel wynika z przepisów?

- czy w żądaniu udostępnienia wskazano podstawę prawną i cel udostępnienia?

ZASADY PRZETWARZANIA DANYCH - ART. 26 UST. 1

- ✓ dane merytorycznie poprawne i adekwatne w stosunku do celów, w jakich są przetwarzane

ZASADA MERYTORYCZNEJ POPRAWNOŚCI

ZASADA ADEKWATNOŚCI

- kategoria danych podlegających udostępnieniu?

- jakie dane mogą być udostępnione?

- czy zawsze wszystkie, które posiada ADO?

- ✓ przechowywanie w postaci umożliwiającej identyfikację osób, których dotyczą, nie dłużej niż jest to niezbędne do osiągnięcia celu przetwarzania

ZASADA OGRANICZENIA CZASOWEGO

- jak długo dane mogą być przetwarzane?

- czy wynika to z przepisów prawa wprost, pośrednio?

- czy należy zastosować zasadę z u.o.d.o.?

KOMU I KIEDY UDOSTĘPNIAC DANE?

- Nadzór: pedagogiczny (art. 33 ust. 3 pkt 2 ustawy o systemie oświaty), finansowo-administracyjny (art. 34a ust. 3 ustawy o systemie oświaty)
- Związki zawodowe (art. 110 ustawy Prawo oświatowe)
- Policja (art. 15 ust. 1 pkt 6 ustawy o Policji)
- Pomoc społeczna (art. 105 ustawy o pomocy społecznej)
- Art. 4 § 1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich
- Fundacje
- Inne szkoły
- Podmioty komercyjne

PUBLIKOWANIE DANYCH /WIZERUNKU UCZNIĄ / NAUCZYCIELA

STRONA INTERNETOWA (SZKOŁY, INNEGO PODMIOTU), PORTAL SPOŁECZNOŚCIOWY
o ile nie jest możliwe spełnienie żadnego z warunków wynikających z art. 23 ust. 1pkt 2-5
ustawy legalizującego przetwarzanie danych osobowych, w tym udostępnianie danych osobowych, to jest ono możliwe jedynie **po uzyskaniu stosownej**

zgody osoby, której dane dotyczą lub jej ustawowego przedstawiciela

oświadczenie woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie; zgoda nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści; zgoda może być **odwołana** w każdym czasie;

- **udostępnienie danych osobowych dzieci, w tym ich wizerunku jest możliwe po uzyskaniu zgody przedstawicieli ustawowych**

1) podstawa prawna

(u.o.d.o., Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawa Prawo autorskie i prawa pokrewne)

2) KONSEKWENCJE - zakres i czas udostępnienia, prawo do usunięcia danych

PERSPEKTYWA RODO

PRAWO DO BYCIA ZAPOMNIANYM – art. 17

PUBLIKOWANIE DANYCH /WIZERUNKU UCZNIĄ / NAUCZYCIELĄ

- ADO – przyjmując rozwiązania dotyczące publikacji danych osobowych (np. informacji o uczniach, wizerunków, zdjęć z imprez szkolnych czy organizowanych na terenie szkoły, etc.)

powinien:

- ✓ dokonać analizy/przemyśleć przyjmowane rozwiązania i ich konsekwencje – czy dane i jakie dane w istocie muszą być udostępnione?
- ✓ działać jedynie mając ku temu podstawę prawną / zaniechać rozwiązań bezprawnych
- ✓ dobra praktyka – wyjaśniać cele, stworzyć wewnętrzne zasady publikacji, w tym:
 - określić ceł publikacji
 - przewidzieć okres publikacji danych w postaci zdjęć, filmów, wizerunków
 - określić zasady działania w tym zakresie uczniów / rodziców / innych osób/podmiotów utrwalających wydarzenia, m.in. wskazując konieczność poszanowania praw osób trzecich

DZIENNIK ELEKTRONICZNY

- Forma elektroniczna czy papierowa jest jedynie kwestią techniczną - za zgodą organu prowadzącego szkołę, dzienniki mogą być prowadzone wyłącznie w formie elektronicznej.
- Istotne jest natomiast to, że informacje o uczniach zawarte w dziennikach lekcyjnych stanowią dane osobowe i mogą być wykorzystywane przez szkołę (gromadzone, przechowywane, udostępniane) tylko w takim zakresie jak stanowią o tym przepisy prawa

DZIENNIK ELEKTRONICZNY

- **Prowadzenie dziennika elektronicznego wymaga:**
 - zachowania selektywności dostępu do danych stanowiących dziennik elektroniczny;
 - zabezpieczenia danych stanowiących dziennik elektroniczny przed dostępem osób nieuprawnionych;
 - zabezpieczenia danych stanowiących dziennik elektroniczny przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub utratą;
 - rejestrowania historii zmian i ich autorów;
 - umożliwienia bezpłatnego wglądu rodzicom do dziennika elektronicznego, w zakresie dotyczącym ich dzieci.

DZIENNIK ELEKTRONICZNY

- Jeśli placówka oświatowa korzysta z oferowanego jej przez przedsiębiorcę systemu informatycznego w celu prowadzenia elektronicznych dzienników, powinna zawrzeć z nim **pisemną umowę powierzenia przetwarzania danych osobowych**. Nie spełnia wymogów z art. 31 ustawy o ochronie danych osobowych umowa udzielenia licencji na korzystanie z systemu informatycznego zawarta z chwilą otrzymania przez placówkę oświatową kodu dostępu do systemu informatycznego.
- **Szkoła pozostaje administratorem danych** nawet, gdy dziennik elektroniczny prowadzi podmiot zewnętrzny.

POWIERZENIE PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH - art. 31

powierzenie przetwarzania danych osobowych - dopuszczalne jest wykonywanie operacji na danych osobowych **w imieniu i na rzecz administratora** przez przetwarzającego

- ✓ **autonomiczna decyzja** administratora danych
- ✓ **nie zmienia się status administratora danych**
- ✓ **przetwarzający nie może stać się podmiotem decydującym o celach i środkach przetwarzania danych**
 - ✓ w drodze **umowy zawartej na piśmie**
 - ✓ **przedmiot umowy - przetwarzanie danych**
- ✓ przetwarzanie wyłącznie **w zakresie i celu przewidzianym w umowie**
- ✓ przed rozpoczęciem przetwarzania - **środki zabezpieczające zbiór danych**, o których mowa w art. 36-39, oraz spełnić wymagania określone w przepisach, o których mowa w art. 39a
- ✓ **odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów – i administrator i przetwarzający jak administrator + odpowiedzialność kontraktowa**

ADMINISTRATOR BEZPIECZEŃSTWA INFORMACJI

- Powołanie ABI to uprawnienie, ale wielu administratorów danych z tego uprawnienia korzysta.
- Podejmując decyzję o powołaniu ABI na zasadach określonych w ustawie o ochronie danych osobowych, **administrator danych pozyskuje dla swojej organizacji osobę, która ze względu na posiadaną wiedzę z zakresu ochrony danych osobowych będzie mogła zadbać nie tylko o należyte zabezpieczenie danych osobowych, ale także o kompleksowe zapewnianie u danego administratora danych przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych.** Powołanie ABI jest uzasadnione, zarówno w przypadku administratorów, którzy przetwarzają dane w systemach informatycznych, jak i administratorów przetwarzających dane jedynie w tradycyjnych (manualnych/papierowych) zbiorach danych.

FUNKCJĘ ABI MOŻE PEŁNIĆ OSOBA, KTÓRA:

- 1) ma **pełną zdolność do czynności prawnych** oraz korzysta z **pełni praw publicznych**,
- 2) posiada **ODPOWIEDNIĄ WIEDZĘ W ZAKRESIE OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH**,
- 3) **nie** była **karana** za umyślne przestępstwo.
- 4) **podlega bezpośrednio** kierownikowi jednostki organizacyjnej lub osobie fizycznej będącej administratorem danych,
- 5) ma zapewnione **środki i organizacyjną odrębność**, niezbędne do **niezależnego** wykonywania przez niego zadań.
- 6) może mieć powierzone **wykonywanie innych obowiązków**, jeżeli **nie naruszy to prawidłowego wykonywania zadań**
- 7) musi być zgłoszony do rejestracji GIODO w terminie 30 dni od dnia jego powołania

- <https://abi.giodo.gov.pl/>

20-LECIE PRAWA
DO OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH W POLSCE

ABI-informator

POWOŁANIE ABI

REJESTRACJA ABI

SPRAWDZENIA DLA GIODO

ZADANIA ABI

PRZEPISY PRAWA

PYTANIA I ODPOWIEDZI

INSPEKTOR OCHRONY DANYCH

(C) GIODO 2016 Wszelkie prawa zastrzeżone.

[Zgłoś propozycję](#) | [Strona główna](#) | [Polityka prywatności](#) | [Kontakt](#)

GIODO

Generalny Inspektor
Ochrony Danych Osobowych

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

**20-LECIE PRAWA DO OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH W POLSCE**